

Západočeská univerzita v Plzni

Ústav umění a designu

Diplomová práce

NÁVRH PLAKÁTU

BcA. Přemysl Černý

Plzeň 2013

Západočeská univerzita v Plzni

Ústav umění a designu

Oddělení designu

Studijní program Design

Studijní obor Ilustrace a grafický design, specializace Grafický design

Diplomová práce

Návrh plakátu

BcA. Přemysl Černý

Vedoucí práce: Prof. Ing. Arch. Zdeněk Ziegler

Oddělení designu

Ústav umění a designu Západočeské university v Plzni

Plzeň 2013

Děkuji vedoucímu diplomové práce panu prof. Ing. Arch. Zdeňkovi Zieglerovi za metodické vedení a připomínky v průběhu tvorby této diplomové práce.

Prohlašuji, že jsem práci zpracoval samostatně a použil jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2013

.....

OBSAH

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	1
2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY.....	3
3 CÍL PRÁCE.....	5
3.1 INSPIRACE.....	6
4 PROCES PŘÍPRAVY.....	8
4.1 FUNKCE TIŠTĚNÝCH MEDIÍ V DOBĚ INTERNETU.....	10
5 PROCES TVORBY.....	12
5.1 AKCE.....	13
6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA.....	14
7 POPIS DÍLA.....	15
7.1 PLAKÁT.....	15
7.2 PLAKÁT.....	15
7.3 PLAKÁT.....	16
7.4 PLAKÁT.....	16
7.5 PLAKÁT.....	17
7.6 PLAKÁT.....	17
7.7 PLAKÁT.....	18
7.8 PLAKÁT.....	18
7.9 PLAKÁT.....	18
7.10 PLAKÁT.....	19
8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR.....	20
9 SILNÉ STRÁNKY.....	21
10 SLABÉ STRÁNKY.....	22
11 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	23
A) Knižní a periodická literatura.....	23

B) Internetové zdroje.....	23
12 RESUMÉ.....	24
13 SEZNAM PŘÍLOH.....	25

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Ve své dosavadní práci, v ateliéru grafického designu pana prof. Zdeňka Zieglera, se snažím experimentovat s ilustrací, objektem, typografií a překonávat zažitá kliše spjaté s tímto oborem a někam ho posunout. Cesta, kterou jsem si zvolil, je mi velmi blízká a svojí filozofií navazuje na moje předchozí bakalářské studium, kde jsem se věnoval převážně volné tvorbě. Konkrétně ilustraci a knižní práci s přesahem do objektu. Zabýval jsem se architekturou knihy, kde jsem musel ukázat dovednosti společně jako při práci na plakátu, to znamená práci s prostorem, typografií, koláží, kompozicí. Proto je logické, že tyto zkušenosti uplatňuji i v grafickém designu, který je dle mého názoru dynamickým a flexibilním oborem, v kterém se mohu nejlépe realizovat.

Pod vedením pana prof. Zieglera jsem dospěl k přesvědčení, že nejvhodnějším médiem pro mé vyjádření je plakát. Osobně považuji tento způsob grafického projevu za vrchol grafického designu, kdy se umělec musí neustále potýkat s nepřehledným množstvím témat a dokázat na ploše 70 x 100 cm co dovede. Zde autor nemůže nic utajit a každý jeho nedostatek se projeví na komplexnosti práce.

Inspirací v tomto směru jsou pro mě tvůrci československé plakátové školy šedesátých let, dále japonský plakát, severská škola a polská plakátová tvorba. Z důvodu tohoto zájmu a přípravě na diplomovou práci jsem absolvoval pětiměsíční stáž na Akademii výtvarných umění v Lodži, kde jsem měl možnost konfrontovat svůj přístup s polskou školou a získat další zkušenosti. Tato spolupráce s ateliérem plakátu prof. Mariusze Lukawskego mi přinesla možnost experimentovat s rozličnými grafickými technikami. Převážně jsem přišel do kontaktu se sítotiskem, hlubotiskem, mal-

bou a koláží. Ze všech grafických technik mi přirostl k srdci nejvíce sítotisk, kde jsem se pokoušel o maximální využití potenciálu této techniky.

V Polsku jsem dospěl k přesvědčení, jakou cestou se nadále ubírat. To znamená nebát se více experimentovat a uvědomit si, že plakát není jen užitá grafika, ale stále svébytné umělecké dílo. Ve své práci chci navázat na výsostné postavení plakátu v minulosti a dostat ho zpátky do ulic odkud vzešel. Donutit lidi je strhávat ze zdí a lepit si je ve svých pokojích a vydobýt mu pozici, která mu náleží. V tomto směru jsou mi inspirací autoři jako pan prof. Ziegler, který patřil a patří mezi špičku naší plakátové tvorby a byl přímým účastníkem zlaté éry našeho a světového plakátu. Byla to doba, kdy se kolemjdoucí, který procházel kolem plakátovacích ploch, mohl kochat uměleckými díly našich předních výtvarníků. Je velká škoda, že u nás byla tato tradice přerušena. Proto chci opět vyzdvihnout Polsko, kde se něco takového nestalo a kde stát neustále podporuje svoje „*know-how*“ výtvarné scény. Měl jsem možnost vidět jak vše funguje v praxi, na každém rohu jsou vylepeny kvalitní plakáty a každá kulturní instituce je na to náležitě hrdá. Je skvělé, že plakátový tvůrce působící v Polsku má možnost výběru z nepřehledného množství soutěží pro různé instituce a je velká škoda, že v České republice tato možnost není.

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

Jako téma mé diplomové práce jsem si zvolil sérii deseti ekologických plakátů, jelikož zastávám názor, že tato problematika je více než aktuální a pro mě velmi důležitá. Myslím si, že nastalo období určitého bodu zlomu. Můžeme na vlastní oči vidět zkázu, kterou lidstvo na naší planetě napáchalo a neustále páchá. Mojí snahou je donutit nenásilnou formou lidi k přemýšlení o této problematice. Velkým impulsem je pro mě literární, vědecká a filozofická práce pana Václava Cílka, který ve svých textech poukazuje na ekologická témata neotřelým způsobem. Václav Cílek s neuvěřitelnou bravurou poukazuje na vztah lidí s krajinou v historických souvislostech s přesahem do různých vědeckých a uměleckých sfér. Ukazuje na detaily v krajině, které když se poruší, způsobí neuvěřitelnou zkázu a převrátí ekologické a biologické vazby. To vše ukazuje na malých katastrofách v české krajině, které se pak ve velkém a s mnohem větším dopadem dějí v globálním měřítku. Lidé dnešní uspěchané doby by měli dbát na tradice svých předků v kontextu s rodnou krajinou. Dovolím si citovat jednu moudrou větu z knihy „*Prohlédni si tu zemi*“, která zní „*I když vidíme jen obyčejné věci, stejně vidíme hodně.*“ (Cílek, přebal knihy: 2012) Proto je důležité začít sám u sebe a snažit se ekologicky vzdělávat a nebýt k těmto věcem lhostejný. Jednoduše řečeno, člověk nemusí číst velké ekologické knihy, aby mu došlo, že není něco v pořádku, stačí se hlavně kolem sebe dívat a vnímat změny v nejbližším okolí. Musíme si uvědomit, že nelze odělovat přírodu a lidstvo na dva různé světy, ale vnímat vše jako celek, což zdůrazňuji i ve svých plakátech.

Dalším impulsem k této práci bylo velké množství filmů zabývajících se ekologií. Ovšem snímek, který se mi vryl nejvíce do paměti je krátký

animovaný film s neuvěřitelnou poetikou a poselstvím „*Muž, který sázel stromy*“ podle novely francouzského spisovatele Jeana Giona. V tomto filmu je skvělým způsobem sděleno, jak jediný člověk sázející stromy může ovlivnit celý ekosystém jednoho údolí a nehostinnou krajinu přetvořit na prostředí vhodné pro život. V tomto snímku je ukázáno, že na úkor politiky a válek je nejpodstatnější vztah člověka k přírodě a neustálé snažení jí navrátit do správných kolejí. Bylo by ideální, kdyby každý z nás vysázel každý rok pár stromů. Došli bychom určitě k obrovskému číslu v poměru množství lidí, kteří na planetě žijí. Jednoduše řečeno: Zkusme něco každý sám za sebe.

3 CÍL PRÁCE

Jsem si zcela vědom, že pár plakáty nemohu změnit myšlení lidí, ale je v mých silách je alespoň konfrontovat s problémem pomocí úderného a graficky silného plakátu. Jak jsem již zmínil, chci plakát dostat zpět do ulic a tím ho přiblížit široké veřejnosti a navázat na silnou tradici našich grafiků minulých let. Osobně si myslím, že je zcela absurdní když většina plakátů apelující na nějaká vážná témata, v mém případě ekologická, končí z převážné většiny ve výstavních prostorách grafických bienále a do ulic se vůbec nedostanou. Tím pádem se stávají viditelné pouze odborné veřejnosti spojené s grafickým designem a k obyčejným lidem, na které má převážně apelovat, se nedostane. Cílem mé práce je tento způsob uvažování postupně měnit. Víím, že tento cíl je těžký, ale není nedosažitelný.

Výborným příkladem mi v tomto procesu bylo nizozemské hnutí „*Provo*“. Z jejich prací jsem se osobně setkal na 25. mezinárodním bienále grafického designu v Brně, kde jsem navštívil jejich skvělou expozici vytvořenou holandským grafickým studiem „*Experimental Jetset*“. Ve studiu působí dcera jednoho ze zakladatelů tohoto anarchistického hnutí Marieke Stolk. Při návštěvě výstavy mě ohromila skvěle připravená expozice, která tvořila působivý celek. Osobně si myslím, že veřejné projevy „*Prova*“ podpořené anarchistickou expresivní estetikou výborně splňovaly funkci a strhávaly na sebe ve své době pozornost médií i široké veřejnosti. „*Provo*“ se zabývalo samozřejmě kritikou politiky a systému, tedy tématy, které hýbaly revolučními šedesátými lety. Ovšem nejvíce mne na jejich práci upoutaly jejich ekologické aktivity, zaměřené na zlepšení kvality života ve městě a omezení automobilové dopravy. Mezi bezesporu nejznámější snahy patřily dva projekty „*White Bicycle Plan*“ a „*White Car Plan*“. První z nich měl za

cíl dostat do ulic 20 000 kol k volnému zapůjčení a užívání. Bohužel v této době se tato idea nepodařila prosadit, a proto skupina udělala provokativní akci a dala k dispozici občanům města 50 jízdních kol natřených na bílo. Druhá iniciativa byla daleko úspěšnější a vozidla na elektrický pohon fungovala ve městě mezi lety 1974 až 1986. Bohužel aktivity skupiny trvaly jen krátce, mezi roky 1965 až 1967, poté skupina z vlastní iniciativy zanikla. Ovšem myšlenky, které během svého krátkého trvání prosazovaly, tak i po téměř čtyřiceti letech přináší své úspěchy a například v Holandsku si můžete půjčit kolo na každém rohu. Z tohoto přístupu pro mě vyplývá, že když je někdo o něčem bytostně přesvědčen a věc, kterou prosazuje má kvalitu a smysl, zákonitě musí dojít k postupnému dosažení cíle.

3.1 INSPIRACE

Dalšími autory, kteří mě ovlivnili v mém vizuálním vyjádření a výběru tématu byli Pekka Loiri, Schigeo Fukuda, Lex Drewinski, Kumi Sugai. Jsou to designéři a grafici, kteří se ve velké míře podíleli na tématech spojených s ekologickými problémy naší planety. Nejvíce obdivuji v jejich práci smysl pro geniální grafickou zkratku, díky níž dosahují neuvěřitelné údernosti plakátu a o kterou se snažím i ve své práci. Domnívám se, že v tomto způsobu vyjádření je největší síla a nadčasovost. Další z důvodů je způsob práce s grafickým symbolem a promyšlenost sdělení. Plakáty v jejich podání nepotřebují v podstatě žádný text a to je pro mě vrchol plakátového umění. Proto se pokusím u každého z nich zmínit jeden plakát, který se týká mého tématu. V tomto smyslu bych vyzdvihl plakát Lexe Drewinskeho zaměřený proti vybití velryb v Japonsku. Umístil do středu formátu červený kruh a v něm mizící ploutev velryby. Naprosto jednoduché a geniální

sdělení, které nepotřebuje další komentář. Tento způsob uvažování považuji za správnou cestu, jak uchopit toto velké téma ekologie a apelovat na lidi po celém světě. Další výborná práce, která stojí za zmínku je plakát Schigeo Fukudy zaměřený na nadměrné kácení lesů. Hlavním motivem je zde sekera, z které raší malé výhonky větví. Dle mého názoru je zde skvěle vyjádřena nová naděje a boj přírody proti bezohlednosti lidí a možnost, že je schopná se vyrovnat s těmito fatálními zásahy. Třetí ikonou je severan žijící ve Finsku Pekka Loiri. Tento skvělý grafik je mi sympatický převážně způsobem práce z typografií, poutavou barevností a lehkostí s jakou zpracovává své motivy. Oceňuji na jeho práci to, že dokáže vytvořit jak skvělý plakát s použitím ilustrace, tak plakát minimalistický. Posledního z nich Kumi Sugaie jsem do nedávna vůbec neznal. První možnost setkání s jeho grafikami jsem měl před několika měsíci ve Veletržním paláci v Praze, kde byly k vidění geometrické a barevné kompozice. V jeho grafikách mě fascinuje práce se základními tvary, neuvěřitelná hravost kompozice a harmonická barevnost. Naprosto mě uchvátily jeho hravé symboly, které jsou výrazné, tvarově i barevně, a pracují se strukturálními kontrasty.

4 PROCES PŘÍPRAVY

Přípravy na mé diplomové práci byly komplikované a dlouhodobé. Začaly v podstatě již v prvním ročníku magisterského studia, kdy jsem se účastnil mezinárodního workshopu na Fakultě umění a designu v Ústí nad Labem. Zde jsem se mohl poprvé setkat se studenty ze zahraničí a většiny škol z České republiky. Pracoval jsem zde na plakátech na téma „Made in“ pod vedením Karla Míška a Laze Tripkova, kteří mají oba zkušenosti ze studií na Akademii výtvarných umění ve Varšavě. Měl jsem možnost diskutovat o problematice plakátu i s mnoha jinými odborníky a účastníky tohoto workshopu např. Václavem Houfem, Pavlem Nogou, Adamem Macháčkem či Adélou Svobodovou. Po těchto zkušenostech a několika bližších rozhovorech s Karlem Míškem, který studoval u prof. Henryka Tomaszewského, jsem se rozhodl vycestovat v zimním semestru roku 2012 na stáž do Polska a osobně se setkat s tímto přístupem tvorby.

Na Akademii výtvarných umění v Lodži jsem se podílel na několika projektech, kde jsem si vyzkoušel možnosti a hranice plakátové tvorby. Mezi můj první projekt patřila práce pro Polský institut ve Vídni, pro který jsem dělal sérii plakátů na téma vzájemných kulturních vazeb, což pro mě jako studenta z jiného státu nebylo vůbec lehké. Dále jsem spolupracoval na plakátech pro různé výstavy. Například pro galerii „*Bílá scéna*“, která sídlí přímo na akademii v Lodži. Na mé stáži jsem si vyzkoušel, mimo experimentů s různými technikami, také způsob provázání grafického designu a ilustrace s okolním prostředím a tím konfrontovat svoje sdělení a názor s běžnými lidmi. Konkrétně jsem realizoval dva projekty. Byly to práce týkající se pobytu v Lodži, propojené s historií a kulturním odkazem místa. Prvním projektem byly kresby a plakáty, které vznikly na území bývalého

židovského ghetta, kde jsem pět měsíců žil. Byl jsem zde fascinován místem, které má v sobě neustále neuvěřitelnou sílu a negativní energii spojenou s neblahou válečnou zkušeností. Považoval jsem za velmi důležité se s tímto aspektem vyrovnat a dostat ze sebe negace, které mě pohltily. Z těchto pohnutek jsem kresby a plakáty instaloval do prostředí, z kterého vzešly a konfrontoval je s místními obyvateli, abych v nich vyvolal skryté emoce. Dalším projektem, který byl pro mě v dané situaci důležitý, byly dřevěné konstrukce pracující s třemi náboženskými symboly. Konkrétně s katolickým křížem, pravoslavným křížem a židovskou hvězdou. Tyto symboly jsem rozložil na základní prvky a skládal z nich nové kompozice. Mým cílem bylo odkrýt historickou a kulturní provázanost Poláků s jinými národy a náboženstvími. Tímto způsobem vznikly tři objekty, které byly umístěny na několik míst ve městě a zničeny kolemjdoucími. Hlavním důvodem proč tyto zkušenosti zmiňuji, je způsob uvažování, který chci využít ve své diplomové práci. To znamená propojit plakát s přímou interakcí v ulicích a podpořit tak svoji ideu, stejně jak to dělalo například „Provo“.

Samozřejmostí je, že jsem zhlédl nějaké dokumenty a přečetl pár knih zaměřené na ekologii i plakátovou tvorbu. Pro mě velmi přínosnou knihou týkající se přístupu tvorby a sbírkou zkušeností byla nedávno publikovaná monografie Zdeňka Zieglera „For Eyes Only“. V tomto případě jsem měl jedinečnou možnost srovnání postřehů z osobních rozhovorů mých a pana profesora a doplnit je jeho životními moudry a zkušenostmi, které jsem doposud neznal. Tím pádem mně teď spousta věcí do sebe zapadá a dává větší smysl. Dovolím si teď citovat jeden odstavec z knihy, který je mi blízký *„Vždycky jsem na plakátech pracoval tak, jak jsem to v tu chvíli cítil. Plakáty nejsou rozumově vystavěné, jak se to někdy může zdát. Autor cítí, jak by chtěl vyjádřit určitou věc, a tak jí dělá. Někdy je inspirace dokonce*

hodně primitivní. Třeba jsem ilustroval jen název For Eyes Only, Pouze pro oči: použil jsem proto oko. Jindy to bylo složitější hledat vyjádření, protože film byl trochu neurčitý: použil jsem schody, které nikam nevedou. Vlastně jde o to, neilustrovat film doslovně, plakát má být přitažlivý, má mít jednu výraznou a zapamatovatelnou dominantu a neměl by vylučovat téma.“ (Sýkorová, 80:2012) Samotné zpracování knihy je skvěle graficky zvládnuté a podtrhuje samotnou práci autora.

4.1 FUNKCE TIŠTĚNÝCH MEDIÍ V DOBĚ INTERNETU

Do procesu přípravy bych určitě také zahrnul krátké zamyšlení nad funkcí tiskovin v dnešní době internetu. V podstatě dochází k procesu, ve kterém se vytlačuje veškeré tištěné médium. To znamená v první řadě noviny, knihy a propagační tiskoviny. Samozřejmě je, že pokrok nejde zastavit a přináší spoustu výhod a možností. Ovšem podle mého názoru by nebylo dobré, aby tento nezastavitelný trend dospěl do krajnosti. To znamená omezení tiskových médií na minimum. Myslím si, že by mělo být vše v nějaké harmonii a nezacházet v jednom i druhém případě do extrému. Člověk dnešní doby je přehlcen informacemi a svým způsobem odtržen od reality. Proto dochází k určité citové vyprahlosti a omezenosti vnímání běžných věcí. Domnívám se, že tiskovina v tradiční formě pěstuje v uživateli určitý vztah k věci a tím pádem se zintenzivňuje jeho prožitek. Z mé vlastní zkušenosti vím, jak je pro mě toto hledisko důležité. Vždy je pro mě velkým zážitkem, když si koupím například novou knihu a zapojím do ní všechny smysly. To znamená, že cítím, jak voní, mohu se jí dotknout a vnímat strukturu papíru nebo se těším ze skvěle zpracované typografie.

To je nesporná výhoda tištěné formy. Ovšem pro účel masivnější propagace jsou elektronická média nepostradatelná.

Dobrým příkladem vyváženosti obou prvků propagace jsou virtuální grafická bienále, kde se většinou z těch nejlepších prací vytvoří výstava. Jedním z nich je bienále, které vniklo na půdě Fakulty umění a designu v Ústí nad Labem. Mezi hlavní iniciátory této výstavy plakátů z celého světa můžeme zmínit prof. Karla Míška. Virtuální bienále Praha je akce konaná již pátým rokem zabývající se aktuálními problémy, které hýbou světem. Minulý rok se umělci zabývali tématem „Čína“. Funkce bienále je naprosto jednoduchá. Grafici své práce vkládají na webové stránky akce a komunikace s nimi probíhá formou emailu. Potom se vyberou nejlepší práce a ty se vystaví.

5 PROCES TVORBY

Na samotných plakátech jsem začal pracovat již na přelomu srpna a září minulého roku. Nejprve vzniklo velké množství skic a způsobů řešení, jakým směrem by se měla moje práce ubírat. První myšlenky spíše inklinovaly k zpracování ilustrativnějším, kdy jsem se v první řadě zaměřil na palčivé problémy českého životního prostředí. Například drancování šumavských lesů, povodně, erozi půdy a na další problémy spojené s naší krajinou. Zjistil jsem, že jestli chci upoutat co největší množství lidí, musím zvolit cestu větší minimalističtější stylizace zaměřenou na globální problémy naší planety. V tomto přesvědčení mě velmi podpořil pan prof. Zdeněk Ziegler a pan doc. František Steker.

Své plakáty jsem začal budovat na výrazné barevnosti, silné myšlence a převážně na dominantě hlavního motivu. Po velkém množství pokusů jsem omezil textovou část a nechal za sebe hovořit převážně obrazové řešení plakátu. Při procesu hledání vhodných variant v tomto minimalističtějším duchu vzniklo opět velké množství cest a způsobů zpracování. Musel jsem neustále bojovat s problémem vhodného výběru variant. Nakonec jsem si vzpomněl na slova pana Zieglera, který nám tvrdil, že je skvělé využívat počítače, ale vzniká z toho určité množství nevýhod a právě vhodný výběr je jedna z nich. Dalším velkým rizikem u tohoto způsobu tvorby je bezesporu možnost rozmělnění síly sdělení. Ovšem s tím se musí grafik umět vyrovnat a dospět k té správné možnosti.

Po dalších konzultacích jsem se utvrdil v tématech, které chci zpracovat. Zvolil jsem tedy globální oteplování, smog, téma důležitosti lesů, vybití zvířat a obecné téma chování člověka k planetě Zemi. V další fázi práce jsem řešil vhodný výběr písma, barevnost, kompozici a v první řadě

obsah textu, který bude vystihovat dané téma a podpoří sdělení plakátu. Text v mých plakátech nedominuje, ale sebemenší chyba v kompozici nebo obsahu v sobě skýtá nebezpečí rozbití celistvosti práce. Proto mi tato fáze zabrala mnoho času. Nelehkou věcí pro mě také bylo, že jsem konzultoval většinu své práce pomocí emailu, jelikož jsem od října až do začátku února pobýval na stáži v Polsku. Ovšem nenastal v tomto směru žádný problém a v práci mě to výrazně nebrzdilo. Naopak jsem nabral spoustu nových impulsů a inspirace.

5.1 AKCE

Po nabraných zkušenostech práce s veřejným prostorem, které jsem si v průběhu studia vyzkoušel, jsem se rozhodl vytisknout své plakáty a vylepit je do ulic města Plzně. Zde jsem si ověřoval na reakcích kolemjdoucích, jak funguje jejich sdělitelnost. V průběhu dubna jsem začal po městě ilegálně vylepovat plakáty různých formátů například na zdi domů, na plakátovací plochy, jednoduše na místa, kde dochází k nějaké větší koncentraci lidí. Po té jsem sledoval reakce diváků. Většina lidí se ohlédla nebo pozastavila a doufám, že zamyslela nad daným problémem. Dokonce mě potěšilo, když jsem viděl, jak si člověk jdoucí kolem vzal plakát domů.

6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

Co se týče technologie, tak na finální verzi plakátů jsem zvolil digitální tisk, jelikož jsem usoudil, že je tato forma nejlepším způsobem, jak dosáhnout dobrého výsledku. V posledních etapách před závěrečným tiskem jsem si nechal zhotovit zkušební varianty, abych viděl správnou barevnost, jelikož je vždy dobré vše vidět vytištěné v reálné podobě. Vyvarujeme se tím technologickým problémům s kvalitou tisku.

Z důvodu většího povědomí o těchto technologických možnostech jsem absolvoval velmi zajímavou přednášku papírenské firmy „*Ospap*“. Zde jsem se dozvěděl velké množství informací, které jsou užitečné k praxi grafického designéra a mohl jsem je využít ve své diplomové práci. Přednáška byla strukturovaná tak, aby se posluchač seznámil v první řadě s technologií tisku a jeho možnostech v kontextu kvality papíru, gramáže, opacity atd. V další etapě přednášky jsem byl seznámen s tím, jak vlákno papíru, gramáž a struktura ovlivňuje samotný tisk a jak po nanesení tiskařské barvy reaguje. Uvědomil jsem si, jak je u některých zakázek důležitá komunikace s tiskařem, aby nedocházelo k rozporům mezi návrhem a zhotovenou zakázkou. Formát jsem zvolil klasický, to znamená 100 x 70 cm s gramáží papíru 160. Všechny plakáty jsou vytvořeny vektorovou grafikou v programu Adobe Illustrator, který umožňuje velkou škálu práce s objektem.

7 POPIS DÍLA

Všechny mé plakáty mají společné, že jsou postaveny na jednoduché obrazové stylizaci. Vždy u nich dominuje jeden hlavní motiv, který poukazuje na určitý ekologický problém. Barevnost je jednoduchá a podporuje intenzitu sdělení. Plakáty vždy doplňuje jednoduchá typografie harmonicky vyvažující celek.

7.1 PLAKÁT

Hlavním motivem plakátu je noha kopající do planety Země. Noha a modrá planetka jsou v pohybu. Plakát symbolizuje bezohlednost lidské populace k matce Zemi. V divákovi má tento plakát navodit pocit neklidu a vyvolat v něm zamyšlení nad bezohledným chováním lidí k přírodě. Stylizace motivu je jednoduchá z důvodu silnějšího apelu na pozorovatele. Oba hlavní prvky svojí kompozicí pokračují mimo formát a podporují dynamiku plakátu i fantazii diváka. Co se týče barev, zvolil jsem modrou a černou. Jsou to barvy graficky silné a k tématu se skvěle hodí. Použitý font k heslu „*Vážme si naší planety*“ je Helvetica Neue CE, Bold s velikostí 32 bodů. Text je umístěn na výšku v pravém horním rohu a je doplněn modrým bodem. Důvodem volby tohoto fontu je jednoduchost a výborná čitelnost.

7.2 PLAKÁT

Druhý plakát je tematicky zaměřen na bezohledné mýcení lesů a dominantou je padající strom spojený s lidskou nohou. Motiv symbolizuje provázanost člověka s přírodou a poukazuje na to, že tvoříme jeden celek.

Plakát má za úkol evokovat pocit sounáležitosti a má nám pomoci si uvědomit, že jsme součástí něčeho většího, co nás převyšuje. Kompozice je středová a dynamiku jí dává diagonála v podobě padající části stromu s třemi kapkami krve. Pozadí plakátu je v modré barvě s mírným přechodem. Důvod volby přechodu modré je vytvoření dramatické atmosféry plakátu v kontrastu s hlavním motivem černé barvy a červených kapek krve. Text je umístěn na výšku po celé šíři pravé strany. Písmo, které jsem použil, je opět Helvetica Neue CE Bold s velikostí 30 bodů.

7.3 PLAKÁT

Plakát, který jsem vytvořil jako třetí je zamyšlením nad důležitostí stromů z pohledu produkce kyslíku. Celé ploše zde dominuje silný strom z jehož částí se hrnou oblaka vyjadřující výrobu kyslíku. Cílem bylo vytvořit dojem jakési továrny na čisté ovzduší a dát do kontrastu s továrními komíny, které mají opačný efekt. Samotný kmen je nakreslen silnou černou linkou a oblaka světle modrou. Pozadí má jemně béžovou barvu a podporuje určitou poklidnou atmosféru plakátu. Text jsem nepoužil žádný, jelikož si myslím, že v tomto případě by celkovému dojmu uškodil.

7.4 PLAKÁT

Specifickým plakátem jemně vybočujícím s celkového stylu je motiv zaměřený na problém hromadného vybíjení zvířat. Toto téma si vyžadovalo určitou dávku exprese, abych vyjádřil agresivitu, žravost a nenasytost lidské populace. V kontrastu bílé plochy zde dominuje otevřená červená lovecká past připomínající ústa plná ostrých zubů. Spojujícím prvkem

s ostatními plakáty je černá linka vyjadřující oči a nos. V pravém horním rohu jsem použil červený nápis „*Meatmachine*“ podporující celkovou ideu plakátu. Použité písmo je Ostrich Sans Black ve velikosti 34 bodů.

7.5 PLAKÁT

Domnívám se, že potíže v důsledku smogové situace zažil každý z nás, a proto jsem vytvořil pátý plakát na toto palčivé téma. V této práci je ústředním motivem chodec, který je až po nos pohlcen vrstvou smogu. Plakát je černobílý, aby korespondoval s dusivou atmosférou špíny a nepříjemného pocitu, který při kontaktu se špatným ovzduším vzniká. V dolní části černé plochy je bílý nápis „*Smog*“. V horní části je nakreslená hlava černou linkou. Použitým fontem je Helvetica Neue CE Black s velikostí 40 bodů.

7.6 PLAKÁT

V dalším plakátu se zabývám globálním oteplováním. Hlavním motivem je zde zkratka stupně Celsia na červeném poli, kde známé označení se liší malým symbolem planety v horní části plakátu. Planetka a červená barva mají evokovat v divákovi problém spojený s globálním oteplováním. V pravém dolním rohu je zakomponován text, který ve spojení se symbolem nutí člověka k zamyšlení. Použitým fontem je Helvetica Neue CE Bold s velikostí 32 bodů.

7.7 PLAKÁT

Sedmý plakát ukazuje na stejný problém. Na červené ploše je naše planeta modré barvy ve stádiu tání. Použitým heslem je „Global warming“ doplňující kompozici. Text je napsaný fontem Helvetica Neue CE Regular s velikostí 32 bodů. Je umístěn na výšku v pravém dolním rohu a jeho barva je bílá. Stylizace zůstává podobná ostatním tiskovinám, aby vše tvořilo jeden celek.

7.8 PLAKÁT

Plakát číslo osm se zaměřuje na ideu splynutí člověka s přírodou. Svým hlavním motivem stromu spojeného s rukou má poskytnout prostor pro úvahy společných vazeb a podobností s organismy na naší Zemi. Celou myšlenku podporuje citát, jehož autorem je John Ruskin. Cit.: *„Kdo nemiluje stromy, ať netvrdí, že miluje člověka“* je napsán písmem Helvetica Neue OT Medium velikostí 25 bodů a doplněn modrým bodem. Celý motiv je stylizován černou výraznou linkou na bílém pozadí.

7.9 PLAKÁT

Trochu jiný je pro mě plakát, jehož dominantou je modrý ohnutý kruh symbolizující naši planetu. V pravé části kruhu je zakomponováno oko ronící slzu. Aby vše bylo v co největším kontrastu, tak jsem zvolil černé pozadí s nápisem *„Help“* v červeném poli. Plakát nemá jednoznačnou symboliku, je spíše poetický a dovoluje divákovi rozvinout svojí fantazii a

přemýšlet o ekologických problémech, které se nás týkají. Zvolené písmo je opět Helvetica Neue CE Regular s velikostí 85 bodů.

7.10 PLAKÁT

Posledním plakátem upozorňujícím na neblahou budoucnost našeho životního prostředí je plakát s dvěma planetkami pod sebou. Horní z nich se ještě usmívá, ovšem té druhé do smíchu už není. Pro upřesnění je vše doplněno texty „*Today*“ a „*Tomorrow*“. Použité písmo je Helvetica Neue CE Medium o velikosti 130 bodů. Barvy, které jsem použil, jsou modrá, červená a bílá.

8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Osobně si myslím, že můj přínos pro můj obor nelze specifikovat jenom touto finální diplomovou prací. Je to pouze určité pomyslné vyvrcholení mého letitého snažení a přístupů, které se formuje celé moje studium. Ovšem pokusím se v krátkosti vyjádřit, v čem jsou moje plakáty přínosné.

Za největší přínos určitě považuji samotný výběr tématu a formu jeho zpracování. Domnívám se, že tímto cyklem upozorním na tradici českého plakátu a pomůžu tento grafický způsob vyjadřování zpopularizovat. Ve své práci se snažím pracovat převážně s obrazovou formou sdělení. Dalším faktorem je aktuální téma ekologie, které se týká každého z nás.

9 SILNÉ STRÁNKY

Silné stránky mé diplomové práce spočívají především v hlavním motivu plakátu a silné grafické stylizaci. Myslím si, že každý vytvořený plakát má schopnost vyvolat v člověku impuls k hlubšímu poznání tématu. Dalším silným prvkem je bezesporu grafická stylizace. Snažím se docílit minimalistickým zpracováním maximálního účinku sdělení. K tomuto cíli jsem použil vždy jednoduché tvary a graficky zajímavou linku, která vše propojuje. K celkovému efektu přispívá výrazná barevnost. Používám vždy dvě nebo tři barvy. Důležitým prvkem v konceptu práce je písmo, které koresponduje svým charakterem s celkovým pojetím. Domnívám se, že spojením všech grafických prvků vznikla kvalitní práce srovnatelná s díly designérů současné plakátové scény.

10 SLABÉ STRÁNKY

Nemyslím si, že by moje práce měla zásadní chyby, které by snižovaly kvalitu plakátů. Ovšem je těžké vše hodnotit bez většího odstupu od dosaženého výsledku. Jsem si vědom, že u některých z nich je narušena určitá kontinuita s celkem. Ovšem nemyslím si, že by to nějak výrazně narušovalo koncepci práce. Předpokládám, že může dojít k názorové rozepři. Konkrétně u plakátu zabývající se masivním vybíjením živočichů nebo v plakátu s planetkou, která roní slzu. Tyto dvě práce jsou trochu jiné, ale dodávají dle mého názoru finálnímu výsledku dynamiku.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

A) Knižní a periodická literatura

1. HARWEY, W. *1000 způsobů zpracování písma*. Praha: Slovart, 2006. ISBN 10: 80-7209-882-9.
2. HLAVSA, O. *Typographia 1*. Praha: SNTL, 1976.
3. JANÁKOVÁ, I. (ed). *Ladislav Sutnar - Design in Action - Praha New York*. Praha: ARGO, 2003. ISBN 80-7203-515-0.
4. KOČIČKA, P., BLAŽEK, F. *Praktická typografie*. Brno: Computer Press, a.s., 2007. ISBN 80-7226-385-4.
5. FIŠER, M., SMOCZYNSKY, A., CIESZKO, I. *Polská serigrafie ze sbírky Centra sítotisku AVU v Lodži*. Klatovy: Dragon Press, 2008. ISBN 978-80-87013-09-0.
6. SÝKOROVÁ, L. *Zdeněk Ziegler For Eyes Only*. Praha: Terra cultura, o.p.s., 2012. ISBN 978-80-905155-0-5
7. Cílek, V. *Prohlédni si tu zemi*. Praha: Dokořán 2012. ISBN 978-80-7363-419-3

B) Internetové zdroje

1. EXPERIMENTAL JETSET. *Experimental Jetset: Two or three thinks I know about Provo* [online]. 2011 [cit. 2013-04-28]. Dostupné z: <http://www.experimentaljetset.nl/provo/>

RESUMÉ

At the first paragraph of a dissertation, I focus on present work in context of specialization. It is there described my previous experiences from a bachelor's study, principally from a work which was made in prof. Ziegler's atelier. As another thing, I mention a reflection from education stay in Poland. Second part of the dissertation is dedicated to theme itself and my motivation to do it. I write about all reasons and considerations to lead me to select environmental theme. I refer to literature, movies what effected me. Farther down the article, I devote to point of the dissertation where is deeply defined my opinions and aims to connect movements and graphic artists what was too inspirational for me. After I write about a process of preparation itself where is mainly shown issues what formed my artistic expression. I describe my work experience from Poland and atelier of prof. Zdeněk Ziegler. The one part is dedicated to contemplation about a role of printed media in age of internet. The fifth point of dissertation, I write about a process of production, contain entire workflow and all problems related to it, that happened to me. Paragraph inform about print technology and make an appeal to importance of cooperation with pressman. The seventh point, I write about my posters and their graphic processing. It means that I give reasons for colors, fonts, stylization, graphic format and another no less important factors. I describe a contribution of my work to my profession. This means I define my specific graphic expression and a way I desire to go. At the end of it all, I try to conclude my whole work and appraise strong and weak parts of it.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1

Ekologický plakát 1

Příloha 2

Ekologický plakát 2

Příloha 3

Ekologický plakát 3

Příloha 4

Ekologický plakát 4

Příloha 5

Ekologický plakát 5

Příloha 6

Ekologický plakát 6

Příloha 7

Ekologický plakát 7

Příloha 8

Ekologický plakát 8

Příloha 9

Ekologický plakát 9

Příloha 10

Ekologický plakát 10

Příloha 11

Akce výlep plakátů 11

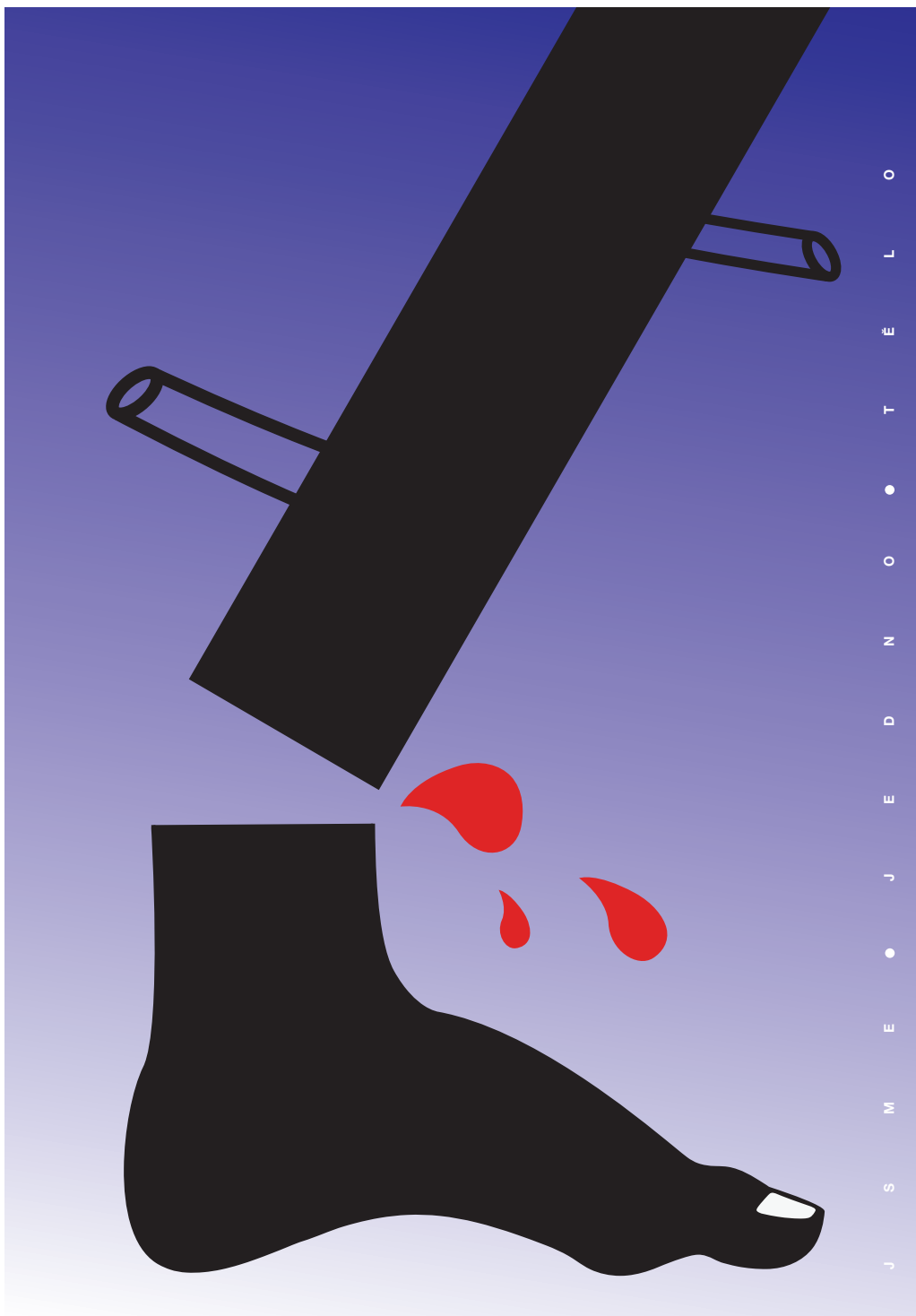
Příloha 1

Foto vlastní: ekologický plakát 1

Příloha 2

Foto vlastní: ekologický plakát 2

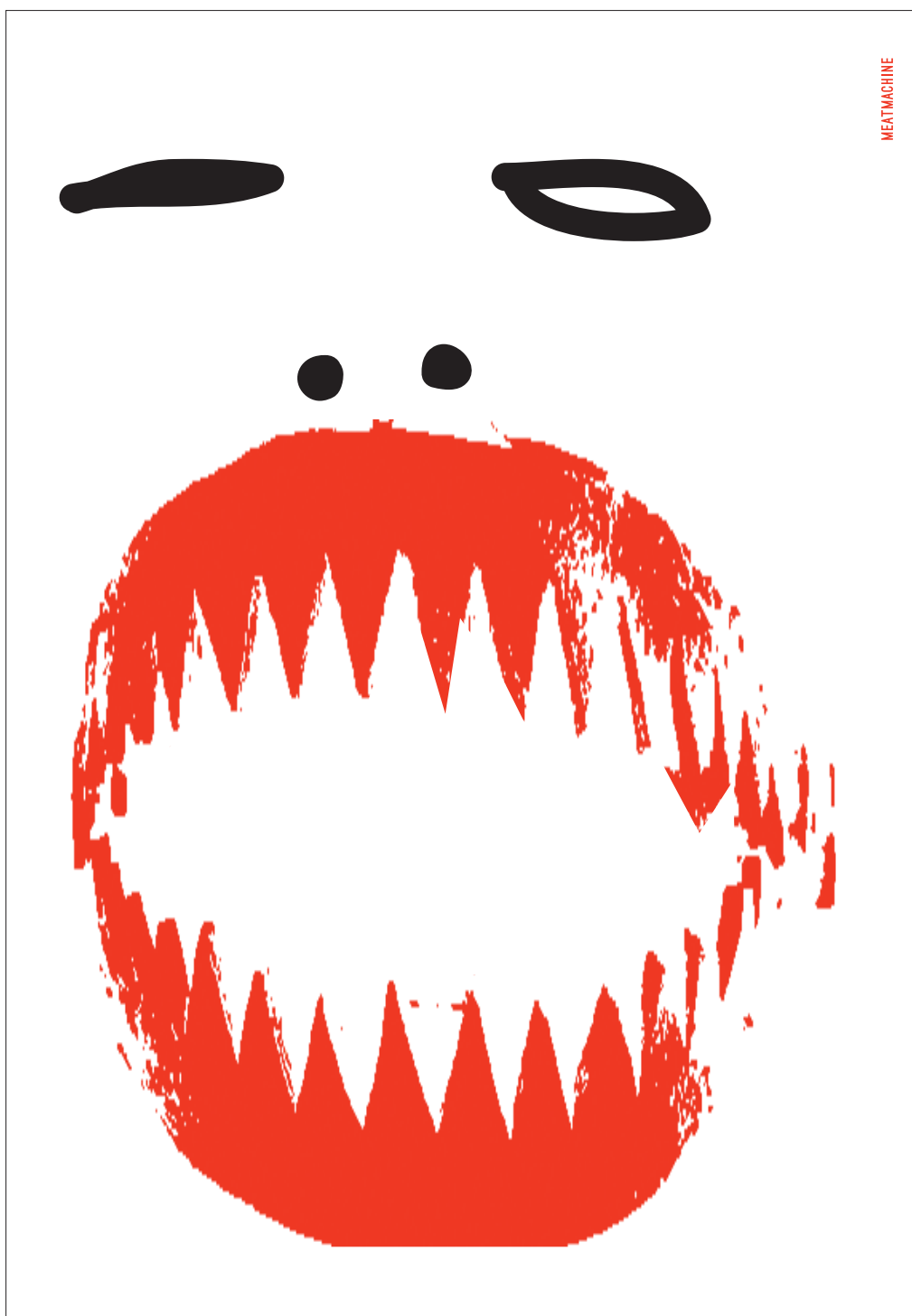
Příloha 3

Foto vlastní: ekologický plakát 3

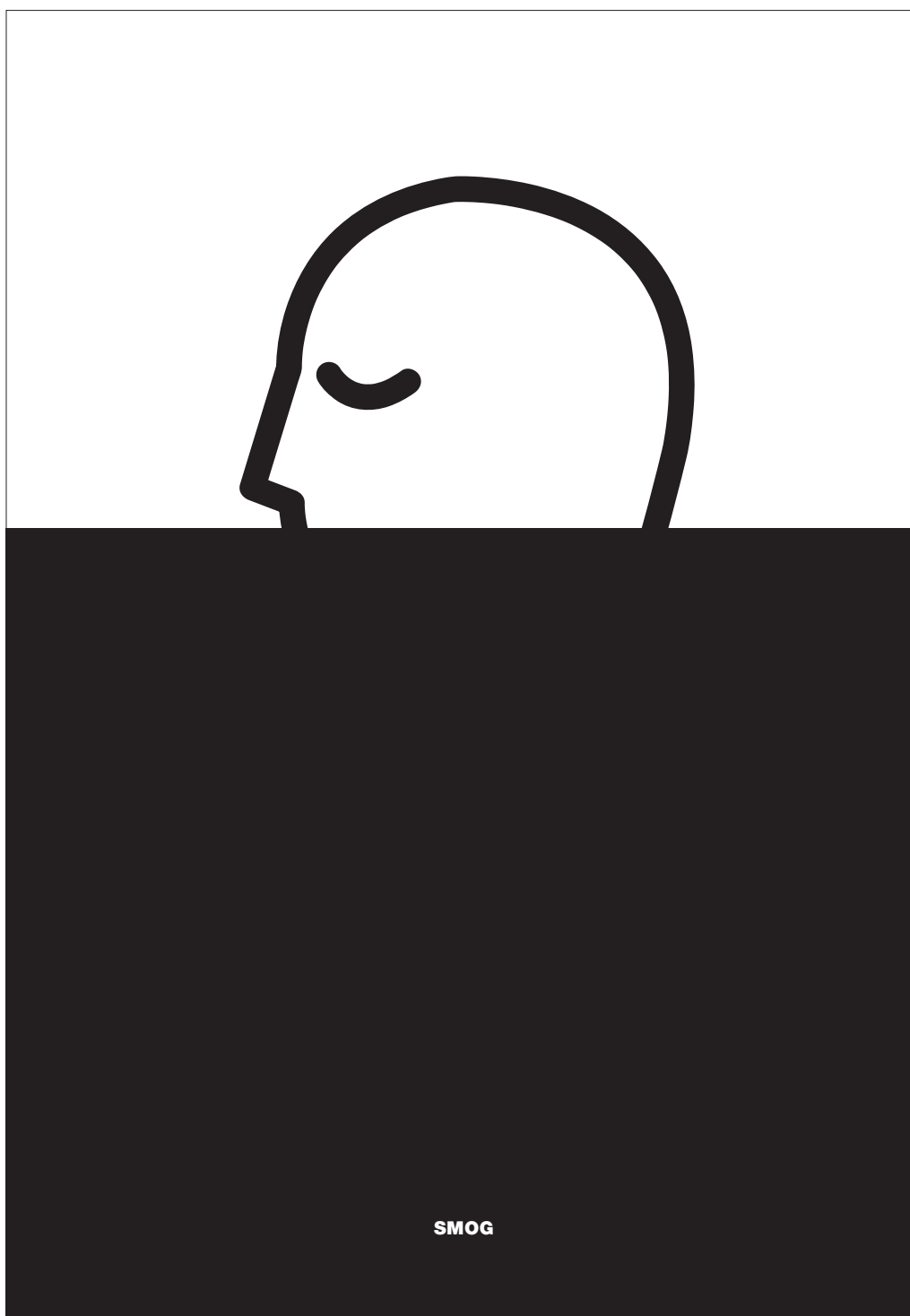
Příloha 4

Foto vlastní: ekologický plakát 4

Příloha 5

Foto vlastní: ekologický plakát 5

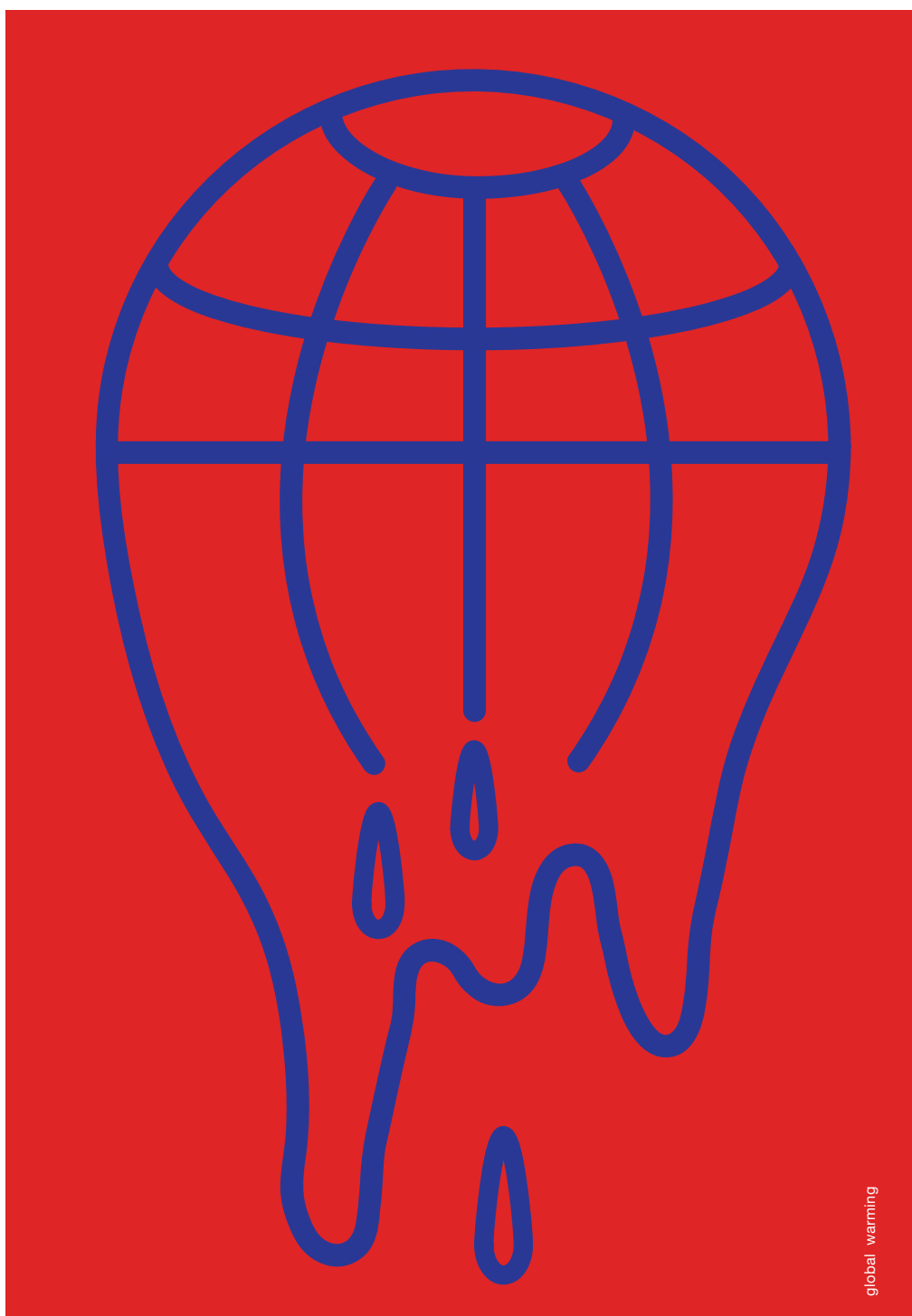
Příloha 6

Foto vlastní: ekologický plakát 6

Příloha 7

Foto vlastní: ekologický plakát 7

Příloha 8

Foto vlastní: ekologický plakát 8

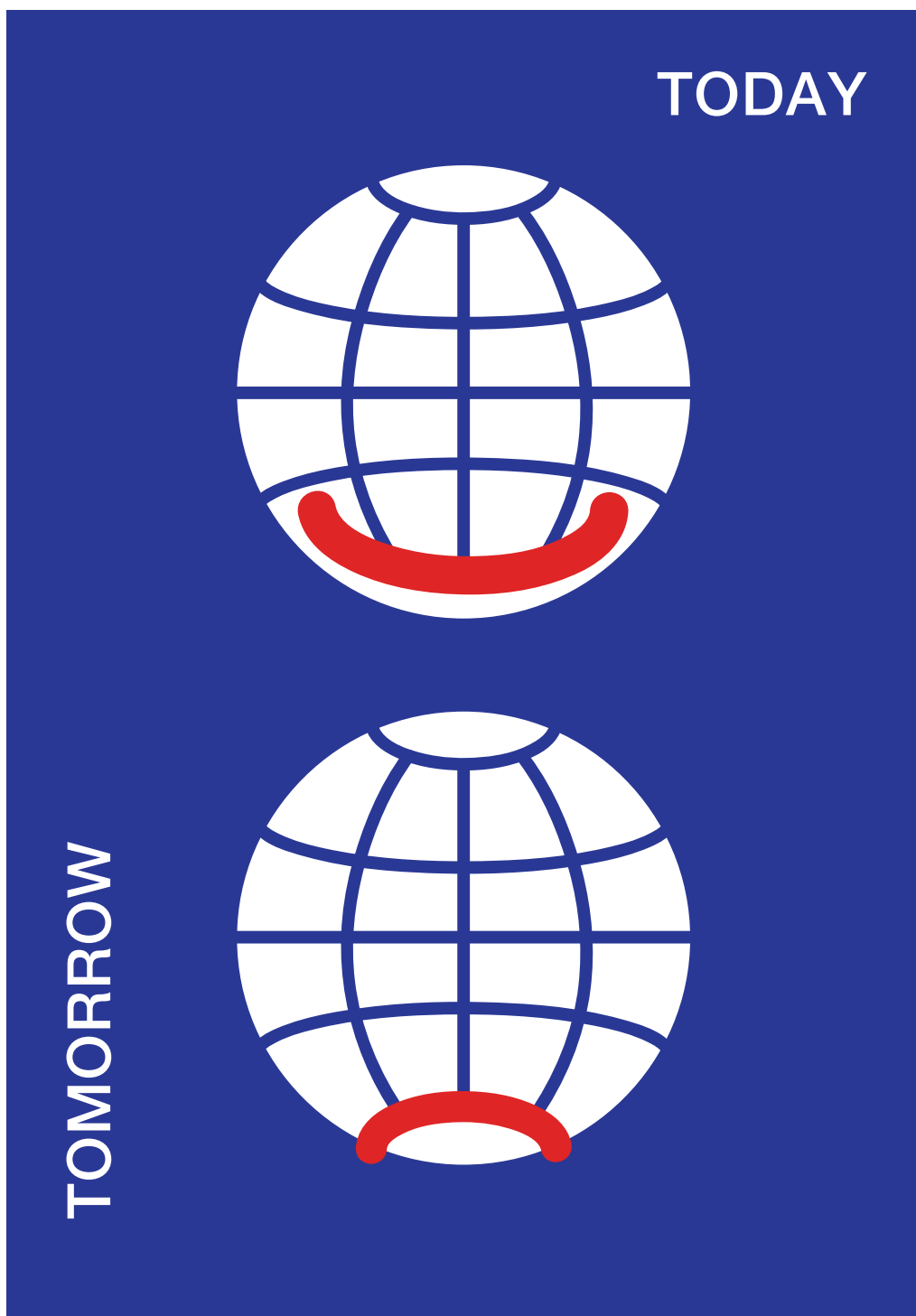
Příloha 9

Foto vlastní: ekologický plakát 9

Příloha 10

Foto vlastní: ekologický plakát 10

Příloha 11

Foto vlastní: akce výlep plakátů

